

سید

سلام

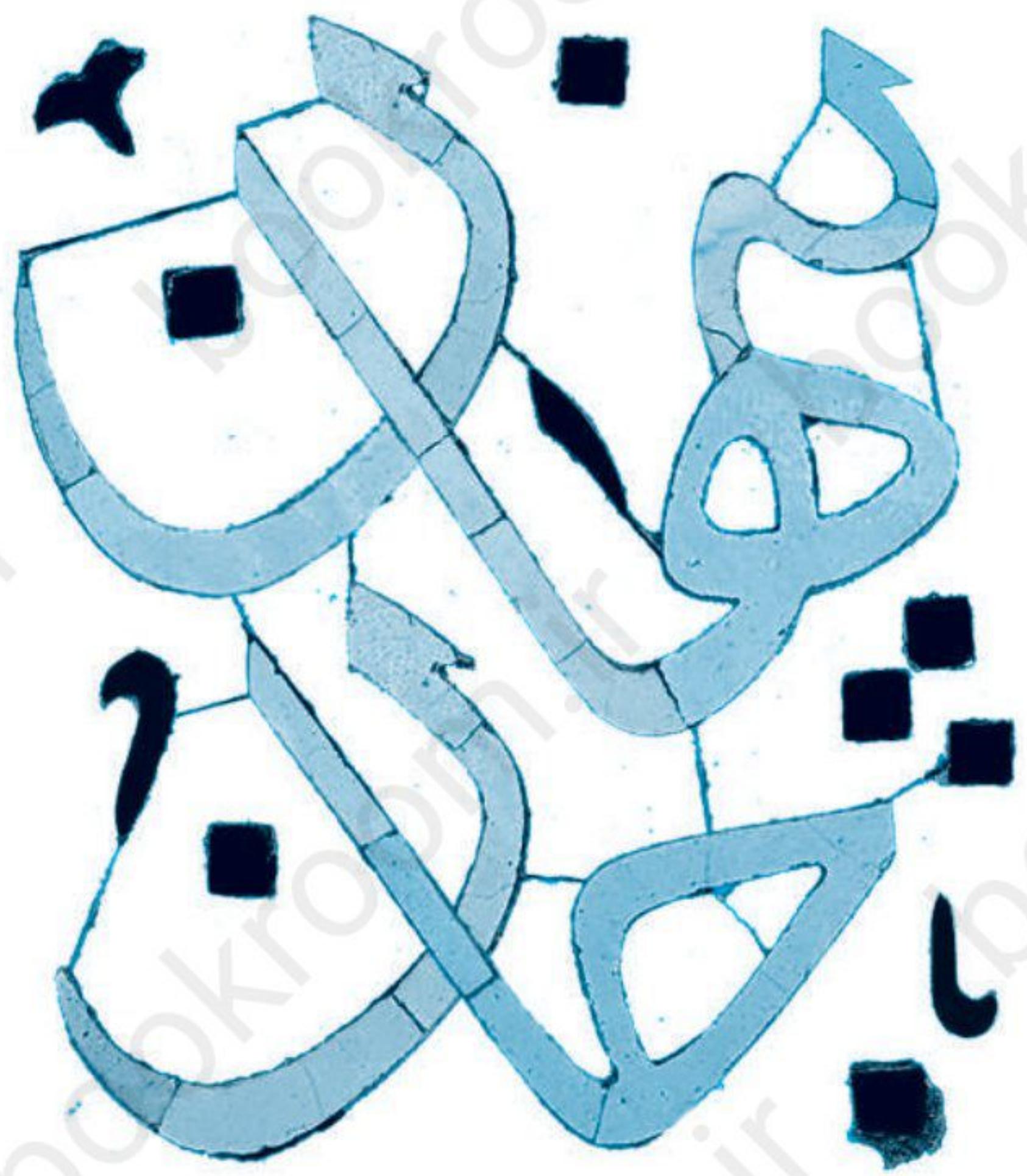

غیر لغایه

تاب ارزشمند ترین هدیه ای است
که می توان به معاد بلندیان پیشگویی کرد.

با تقدیر احترام

احمد

نگرشی نوبه خودشناسی و پیوند آن با خداشناسی

محمد صالح طیب‌نیا

اینجاخانه
شماست

فهرست

پیشگفتار	۱۴
فصل اول: تاریخچه و اهمیت خودشناسی	۲۱
۱. تاریخ فلسفه و شناخت نفس	۲۳
مقدمه	۲۳
پیدایش نفس و تجرد آن	۲۴
دانشمندان عصر جدید و موضوع تجرد نفس	۲۶
نفس در فلسفه اسلامی	۳۱
ابن سینا و شناخت نفس	۳۲
ملاصدرا و شناخت نفس	۳۳
بقاء نفس	۳۵
آرای حکما درباره پیدایش و بقای نفس	۳۸
مؤیدات نظریه «جسمانیه الحدوث و روحانیه البقاء»	۴۱
نظریه ملاصدرا و مشکل خلقت ارواح قبل از پیدایش ابدان	۴۳
۲. انسان‌شناسی معاصر و شناخت نفس	۴۸
بحران در انسان‌شناسی معاصر	۵۲
۳. ادیان و شناخت «خویشتن»	۵۴
راز اهمیت خودشناسی در ادیان	۵۸

فصل دوم: حقیقت «خویشتن»

۶۹

نفس	۷۱
دیدگاه‌های دانشمندان دربارهٔ حقیقت نفس	۷۱
معنای نفس در قرآن کریم	۷۳
تعریف نفس از دیدگاه حکما	۷۵
مراتب نفس	۷۷
بدن، مرتبهٔ نازل نفس	۷۸
روح	۸۳
دیدگاه‌های مختلف دربارهٔ روح	۸۴
کاربردهای «روح» در قرآن کریم	۸۵
حقیقت معنای «روح» در قرآن	۸۷
مراتب روح	۹۱
نتیجه‌گیری	۹۶
عقل	۱۰۲
دیدگاه‌های مختلف دربارهٔ عقل	۱۰۲
کاربردهای عقل در قرآن کریم	۱۰۳
قلب	۱۱۰
دیدگاه‌های مختلف دربارهٔ قلب (دل)	۱۱۱
وظیفهٔ اصلی قلب	۱۱۹
«من» حقیقی	۱۲۴

فصل سوم: خودآگاهی

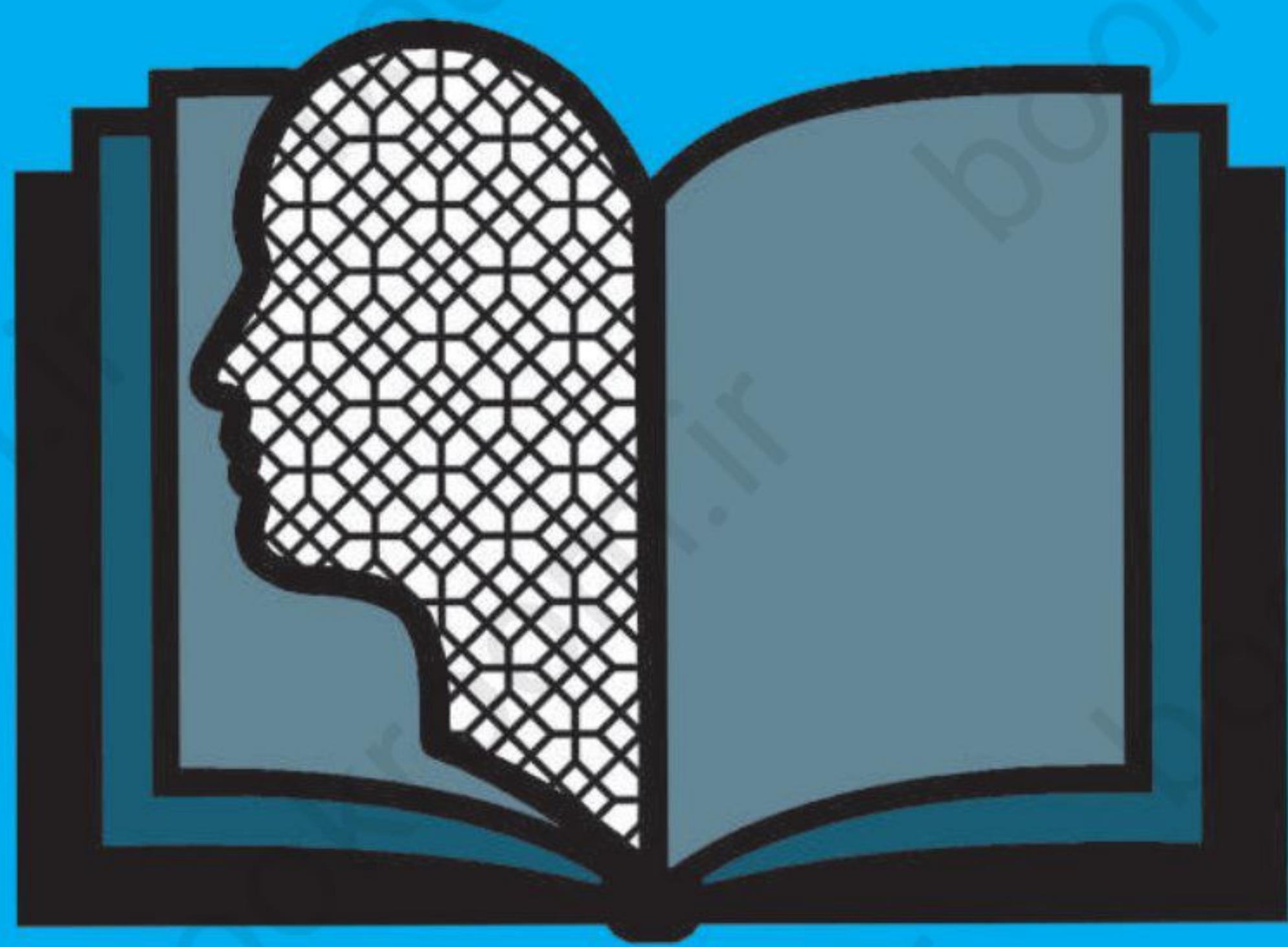
۱۲۹

اقسام خودآگاهی	۱۳۱
خودآگاهی وجودی (فطري)	۱۳۲
خودآگاهی فلسفی	۱۳۳
خودآگاهی جهانی (بيرونی)	۱۳۴
خودآگاهی اجتماعی	۱۳۵
خودآگاهی عرفاني	۱۳۶
خودآگاهی ديني	۱۳۸
امتيازات خودآگاهی ديني	۱۴۳
۱. جامعيت	۱۴۳
۲. اتقان و خطاناپذيری	۱۴۴
۳. توجه به مبدأ و معاد	۱۴۴
۴. عموميت	۱۴۴

دلالی امکان خودشناسی	۱۴۵
ادله منکران امکان خودشناسی و رد آن	۱۴۶
ابطال نظریه «تعطیل» و «الهیات سلبی»	۱۵۱
امکان «خودشناسی» نیاز به پرهان و اثبات ندارد	۱۵۴
فصل چهارم: روش خودشناسی	۱۵۷
اقسام شناخت	۱۵۹
شناخت حسی	۱۶۰
ویژگی‌های شناخت حسی	۱۶۱
شناخت عقلی	۱۶۲
ویژگی‌های شناخت عقلی	۱۶۳
شناخت قلبی	۱۶۵
علم حضوری و حصولی	۱۶۷
ملاک علم حضوری	۱۷۰
شبههایی درباره علم حضوری و پاسخ آن	۱۷۳
دیدگاه قرآن درباره انواع شناخت	۱۸۲
شناخت وحیانی	۱۸۵
کلمه «وحی» و کاربرد آن در قرآن	۱۸۶
کیفیت نزول وحی	۱۹۰
تفاوت شناخت وحیانی با شناخت قلبی	۱۹۳
شیوه خودشناسی	۱۹۸
آیا اسلام دیدگاه خاصی درباره «روش خودشناسی» دارد؟	۱۹۹
هدف از خودشناسی	۲۰۴
روش خودشناسی از نظر اسلام	۲۰۵
روش‌های آفاقی و انفسی و شناخت مراتب نفس	۲۱۲
نتیجه‌گیری و مرور	۲۱۵
فصل پنجم: خدادار آیینه خودآگاهی	۲۱۹
«خودشناسی» مقدمه اجتناب ناپذیر «خداشناسی»	۲۲۱
خودشناسی شرط لازم هرگونه شناخت	۲۲۳
انسان مظہر اسم اعظم «الله»	۲۲۴
حقیقت اسماء و صفات الهی	۲۲۷
معرفت نفس یا روش «خدارا به خدا شناختن»	۲۴۰
شناخت حقیقی از آن باطن است، نه ظاهر	۲۴۴
خداوند متعال، نور مطلق و ظاهر مطلق	۲۵۵

چگونگی رسیدن از خودشناسی به خداشناسی	۲۶۷
از خودشناسی تا خداشناسی	۲۷۳
پلکان صعود	۲۷۵
حقیقت شناخت خویشتن	۲۹۰
نفس آینه شناخت خدا	۲۹۹
اثبات وجود پروردگار	۳۰۰
صفات خداوند	۳۰۱
وحدانیت	۳۰۲
ازلیت	۳۰۳
ابدیت	۳۰۳
علم	۳۰۴
قدرت	۳۰۵
حیات	۳۰۵
اراده	۳۰۵
قیومیت	۳۰۶
رحمت	۳۰۶
حکمت	۳۰۶
تكلم	۳۰۷
سمع و بصر	۳۰۷
صفات سلبی خداوند	۳۰۸
ارتباط خداوند متعال با مخلوقات	۳۰۹
پایان سخن آنکه	۳۱۱
سخن آخر	۳۱۲
كتابنامه	۳۱۶

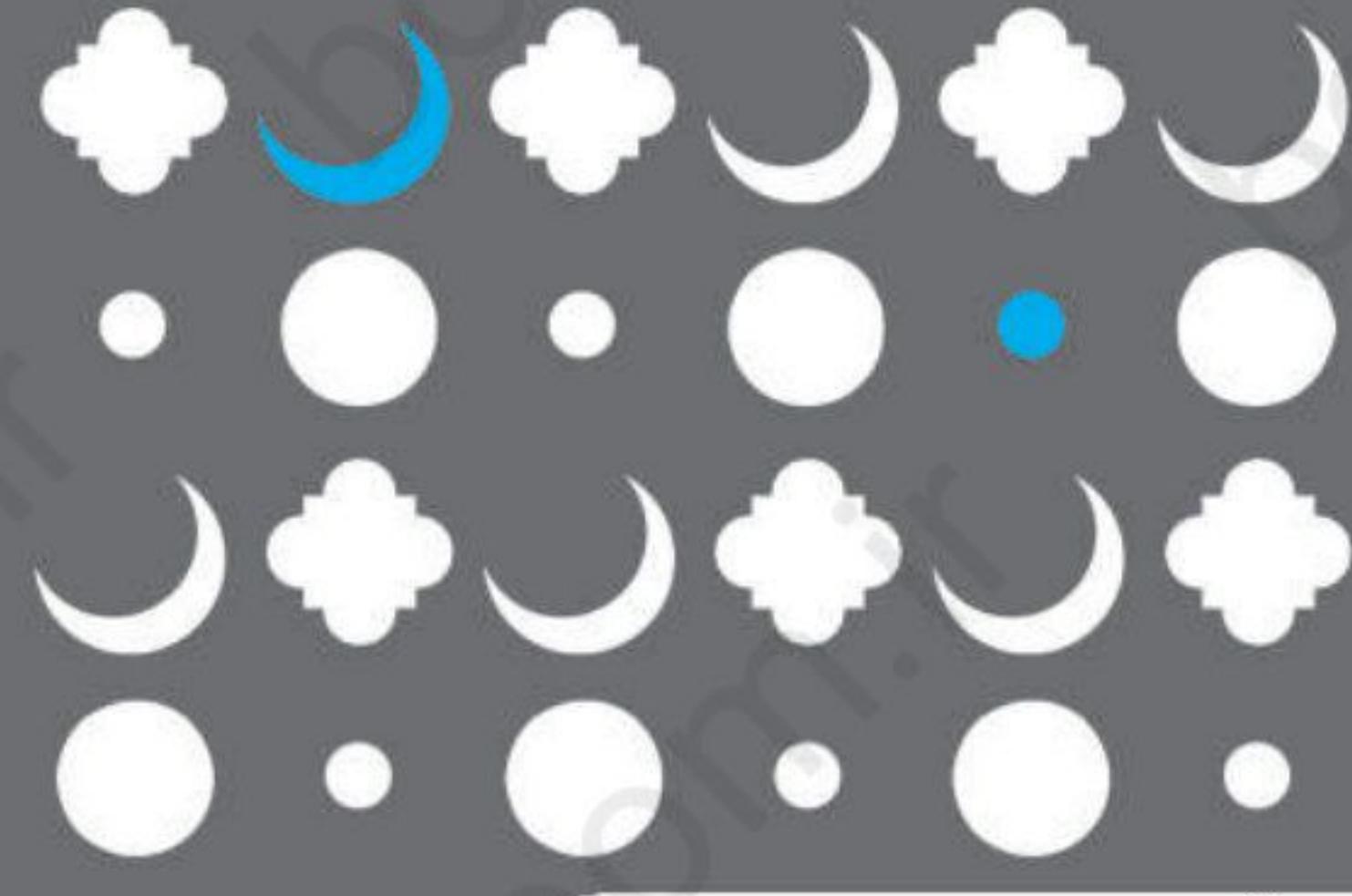
فَصْلِ اُول

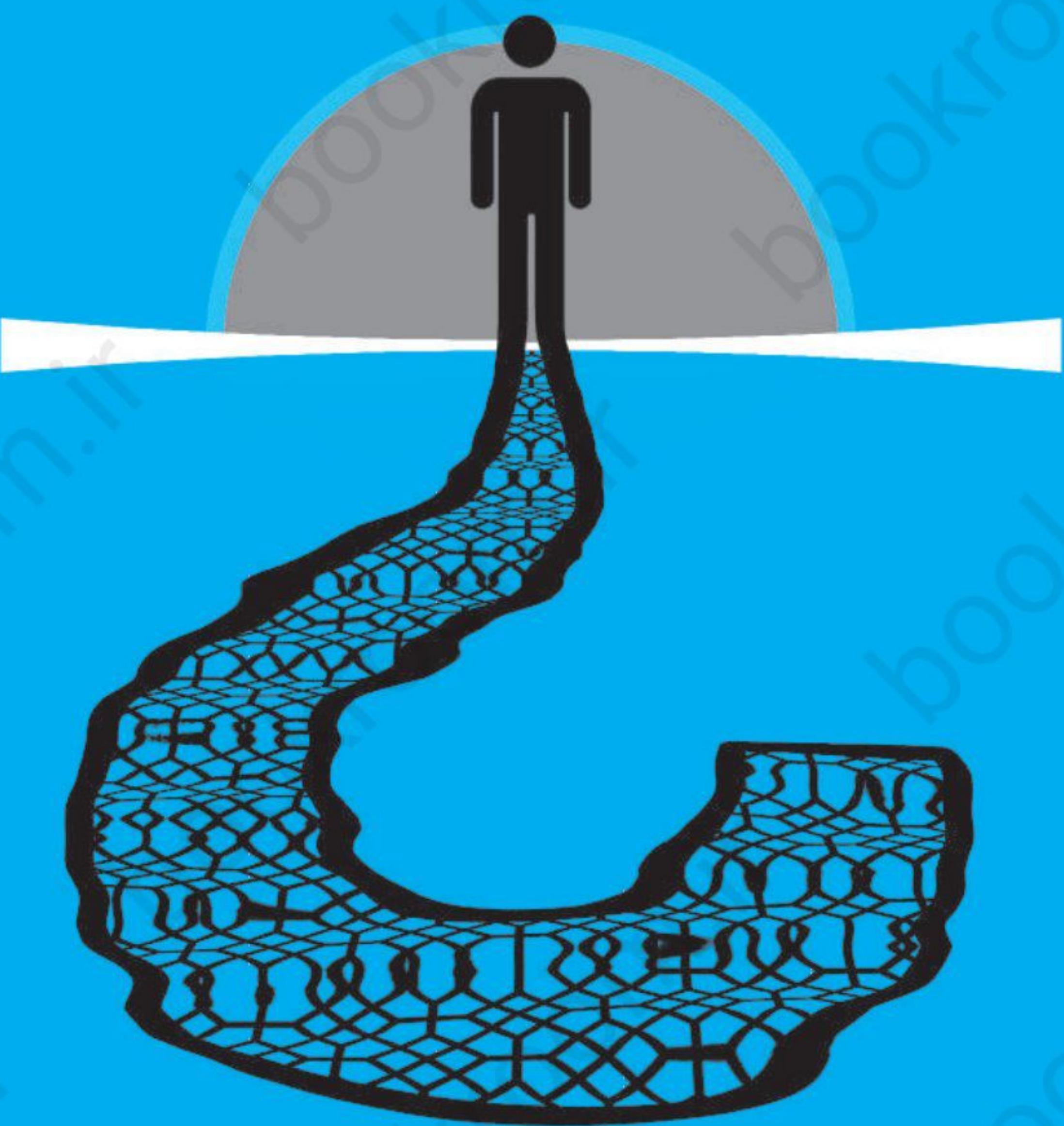
تاریخچه و اهمیت خودبُثاب

هدف این فصل بیان اهمیت و تاریخچه معرفت‌النفس از سه منظر فلسفه و انسان‌شناسی معاصر با تأکید بر روان‌شناسی جدید و همچنین ادیان است.

فصل دوّم

حَقِيقَت (خُویشَتْن)

در این فصل، برای شناخت «حقیقت خویشتن»، واژه‌های «نفس»، «روح»، «عقل» و «قلب» در قرآن و روایات و همچنین آثار فلسفه اسلامی بررسی شده است. به تفاوت‌های ظریف و همچنین ارتباطی که بین این مفاهیم وجود دارد نیز اشاره خواهد شد.

فَصْلٌ ۖ

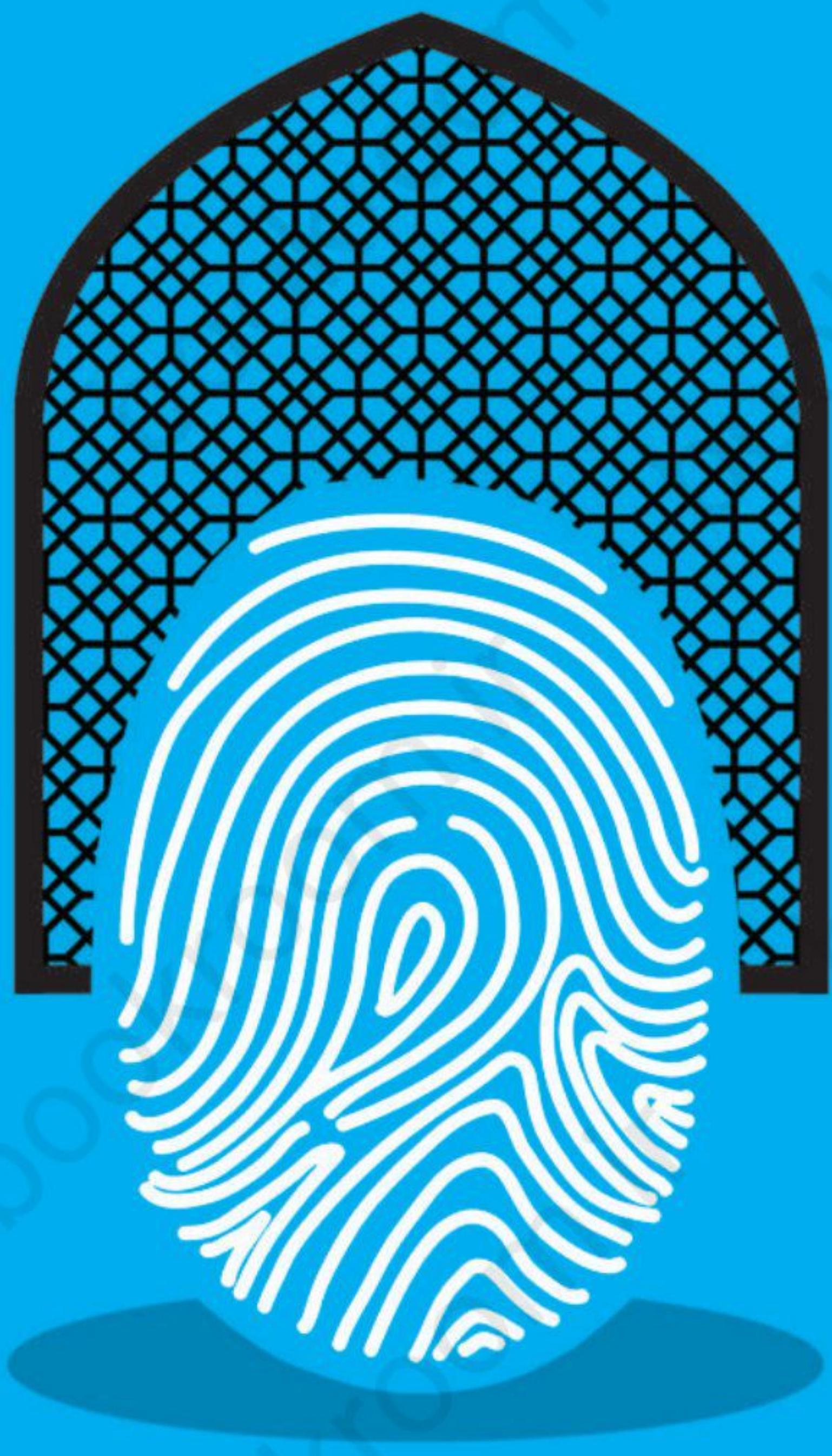

خودآگاهی

در این فصل، ضمن بررسی اقسام خودشناسی،
تفاوت‌های میان آن‌ها تبیین شده و خودشناسی دینی
به عنوان کامل‌ترین نوع خودشناسی تبیین گردیده است.

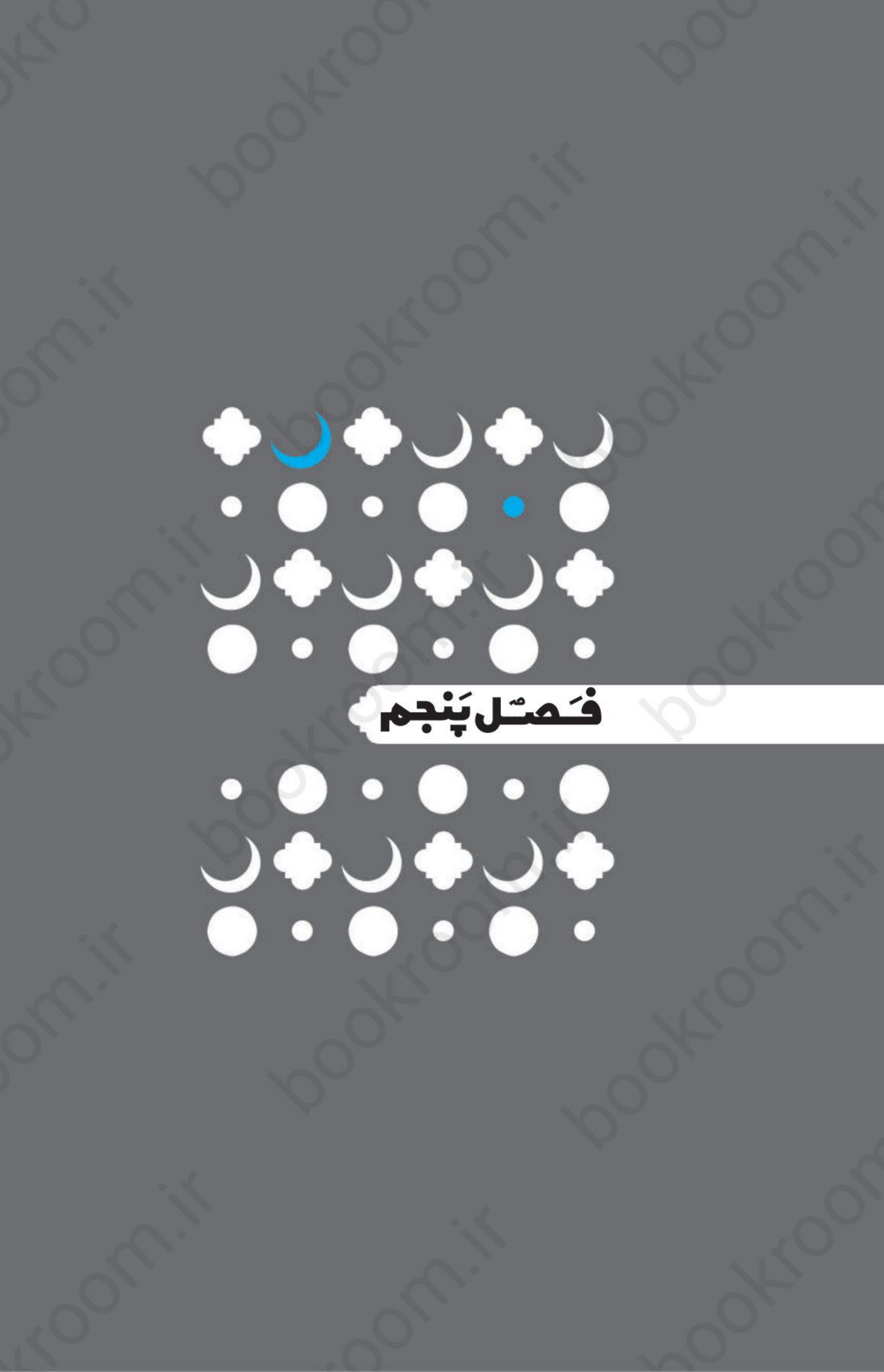
فَصْلِ جَمَارُد

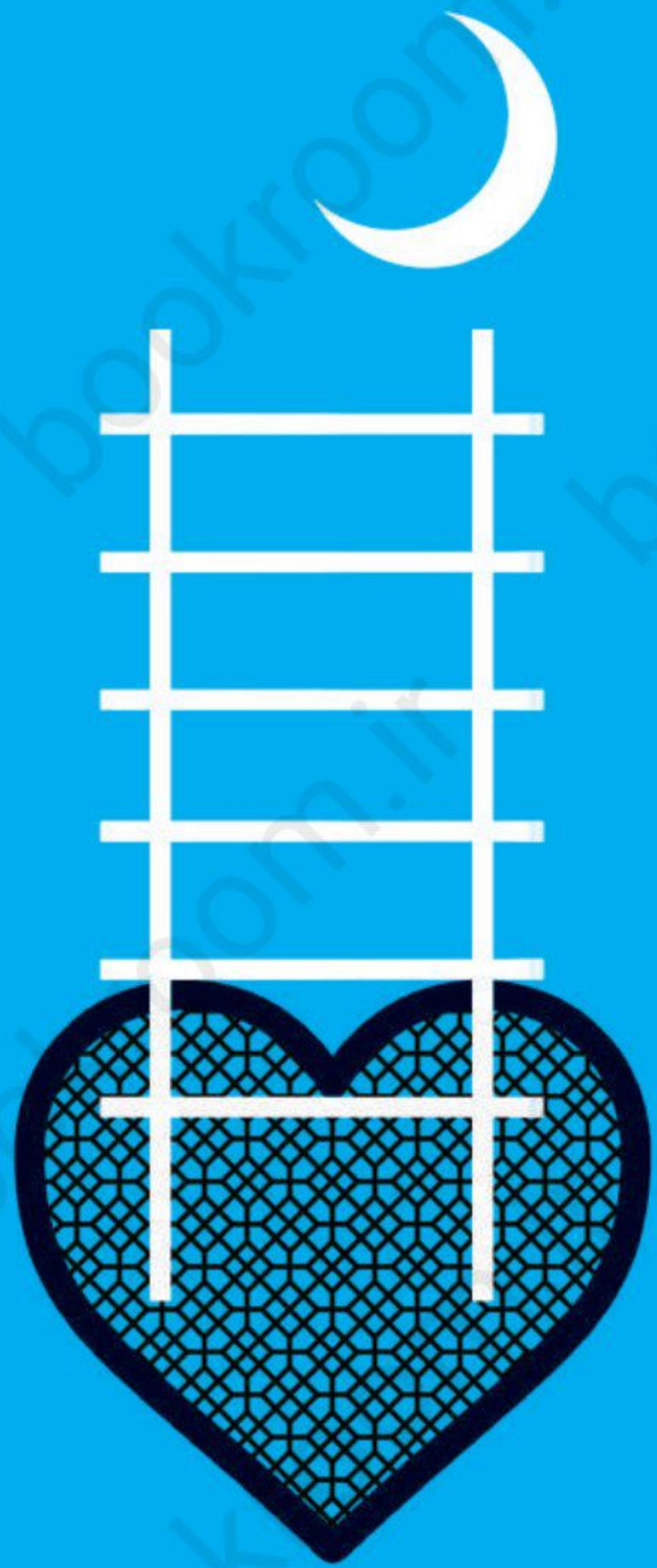
روش خودبُنایی

در این فصل، ابتدا اقسام شناخت اعم از حسی، عقلی،
قلبی و وحیانی و تفاوت میان ادارک حصولی و حضوری
بحث شده و در آدامه روش‌های خودشناسی تحلیل
گردیده است.

فصل پنجم

خُدَادِر آئینَه خُود آگاهی

در این فصل، ابتدا از سه منظر معرفت‌شناسی، عرفان و قرآن، خودشناسی به عنوان مقدمه‌ای جتناب‌نایذیر خداشناسی تحلیل شده و در آدامه چگونگی رسیدن از خودشناسی به خداشناسی از منظر قرآن و روایات بررسی گردیده است.